

članek izide pri Štajerski; národno življenje štajerskih in koroških Slovencev, njih národne šege, pesmi, pravljice in pripóvedí, opišejo prof. *Fr. Hubad* v Gradci, prof. *Ivan Scheinigg* in župnik *Francisci*.

Oddelek o Kranjski bode obsezel 12—13 tiskovnih pól velike oblike in bode bogato ilustrovan. Izmed umetnikov, ki bodo sodelovali pri tem zvezku, povabljeni so dozlej naši slikarji profesor *Ivan Franke* in brata *Jurij Šubic* v Parizu in *Janez Šubic* v Kaiserslauternu, a skrbno je za to, da pridejo tudi drugi domači slikarji v poštev.

Glavni urednik cesarjevičevi knjigi je c. kr. dvorni svetovalec vitez *Weilen* na Dunaji, kateremu je pridelen kot sourednik za stvari, ki se tičejo národa slovenskega, dvorni svetovalec prof. vitez *Miklošič*.

Da bi se osebno dogovoril s sotrudniki na Kranjskem, prišel je gospod dvorni svetovalec *J. vitez Weilen* v Ljubljano ter je dné 22. novembra t. l. v deželni dvorec k deželnemu glavarju grofu *Thurnu* povabil dotične gospode na razgovor. Seja, katere so se udeležili gg. *Deschmann*, *Flis*, *Franke*, dr. *Keesbacher*, *Kraus*, *Levec*, *Murnik*, *Pirc*, *Radics*, *Samhaber*, trajala je od 5—7. ure zvečer. Gospod dvorni svetovalec je v dolgem, nad jedno uro trajajočem govoru razložil namen in osnovo cesarjevičeve knjige, poudarjal, da mora biti pisana objektivno in popularno ter se napósled z vsakim navzočnim gospodom sotrudnikov podrobno domenil o njegovi nalogi. Zahvalivši se vsem gospodom za udeležbo, izrekel je konečno, da je preverjen, ka gospodje sotrudniki spišejo patrijotično knjigo, dostojno čudovito lepe dežele Kranjske.

Zborujoče sotrudnike pa je iznenadilo brzojavno pozdravilo, katero je z dvora na Dunaji poslal presvetli cesarjevič in katero slóve tako:

»Wien, Hofburg.

*Hofrath Ritter von Weilen beim Landeshauptmann Grafen Thurn, Laibach.*

*Ihnen und allen Mitarbeitern herzlichste Grüsse und wärmsten Dank für die Mitwirkung an unserem patriotischen Werke!*

*Rudolf.*

Navzočni sotrudniki so se cesarjeviču takoj zahvalili na tem pozdravu in napósled je še g. cesarski svetovalec *Ivan Murnik* povzel besedo, iskreno se zahvalil gospodu dvornemu svetovalcu ter ga prosil v imeni navzočnih, naj blagoizvoli presvetlemu cesarjeviču o priliki tudi ustno poročiti najudanejšo zahvalo za njegov trud, ki ga ima s tem, da se v velikem Njegovem delu dostojno oslavi tudi dežela Kranjska.

Pozneje so se sotrudniki z ljubljanskim županom *Grassellijem*, direktorjem *Šumanom* in slikarjem *Jurijem Šubicem* vred zbrali v hôtelu »pri Slonu« ter v prijaznem razgovarjanji prebili večer v družbi gôspoda dvornega svetovalca viteza *Weilena*, ki se je potem odpeljal dalje v Gorico in Trst. L.

**Stritarjevi zbrani spisi.** Preščno mora veseliti vsakega prijatelja slovenskega leposlovja, ko vidi, kako lepo napreduje izdavanje Stritarjevih zbranih spisov, katero je zdaj dospelo do tretjega zvezka. Prvi obseza pesmi, drugi povesti »Svetinova Metka«, »Zorin« in »Gospod Mirodolski«, tretji se začinja s povestjo »Sodnikovi«. Slovenci gotovo doslej še niso imeli tako strogo in kritično urejene pesniške zbirke, kakor je Stritarjeva. Čudimo se pesniku, da z dozdanjo lepo obliko proizvodov svojih na mnogih mestih ni bil zadovoljen, ampak je tu in tam pesmim svojim, predno jih znova pošlje med ljudi, dal drugačno obliko, tu preuredil verz, tam ubral krepkejši stik ter sploh skrbel za to, da bi dosegel vrhunec dovršene pesniške tehnike. Od njega, ki je vsem sedanjim pesnikom našim pravi učitelj in národu našem prvi živeči pesnik, moral bi se učiti ves pesniški narastaj, kako se je samemu sebi zatajevati in — napredovati. A tudi založnik Bamberg je poskrbel za tako zunanjo opravo, kakeršne doslej še nismo poznali v Slovincih. Krasno tiskani kujgi je priredil nič menj krasne platnice, na katere opozarjamo vse prijatelje

lepi knjigi naši. Platnice so dvojne vrste: od rujavega ali zelenega platna po 60 kr. za zvezek, ali pa od rujavega in sivega usnja po 90 kr. za zvezek. Kdor potrebuje za božični dar lepe knjige, temu priporočamo Stritarja v Bambergovi izdavi.

**Dragotin Ripšl.** † Dne 8. novembra t. l. je umrl v 68. letu dōbe svoje v Vidmu na Štajerskem slovenski pisatelj, čestiti gospod župnik *Dragotin Ripšl*. Porojen dne 1. novembra 1820. l. v Št. Jurji ob južni železnici, sin ondotnega učitelja, zvršil je srednje šole v Celji, bogoslovje v Gradci ter je pozneje kapelanoval po mnogih krajih južnega Štajerja. Od leta 1859. do leta 1864. bil je tudi vojaški duhovnik, pozneje pa župnik v Loki pri Zidanem Mostu in zadnjih dvanajst let v Vidmu za Savo. Koder je služil, povsod je spisal obširno in zanimivo farno kroniko, zložil je več pesmij, zlasti šaljivih, izmed katerih sta brata Ipavca nekatere uglasbila, ter objavil tudi poučno »Knjižico za kmete« o sadjarstvu. Pokojnik je bil vzoren duhovnik, blag človek, ljubezniv družabnik in iskren narodnjak. Bodi mu zemljica lahka!

**Prenos Kopitarjevih kostij.** Ker mestna občina dunajska opusti pokopališče Sv. Marka, kjer je pokopan jeden največjih sinov slovenskih, slavni jezikoslovec in zgodovinar *Jarnej Kopitar*, izprožila je »Matica Slovenska« misel, da bi se umrjōči ostanki njegovi prenesli v Ljubljano, in je v ta namen sestavila odbor, v katerem so bili zastopniki »Matice«, deželnega odbora kranjskega in mestnega odbora ljubljanskega. Tá odbor je naprosil g. *Ivana Navratila* na Dunaji, ter ga pooblastil pozvedeti in oskrbeti vse, kar je treba ukreniti o tej stvari. Toda ker je mestni magistrat dunajski pozneje sklenil, Kopitarja, »velikana učenosti«, na novem osrednjem pokopališču pokopati na ónem »častnem mestu«, katero je odločeno slavnim, na Dunaji umršim možem, zdelo se je odboru primerneje in tudi za Kopitarja našega častneje, da počiva v toli častni družbi na Dunaji, kjer je živel in deloval nad šestintrideset let. Kopitarjevi umrjōči ostanki ostanejo tedaj na Dunaji; prekopljejo in prenesō se ob troških dotičnega odbora na osrednje pokopališče in na grobu njegovem se postavi dozdanji (to seveda popravljeni in ponovljeni) spomenik, katerega so mu postavili l. 1846. prijatelji njegovi. Za vsakoletno olepšavo Kopitarjevega groba bode pa skrbel magistrat dunajski brez kakega povračila za take troške. Da se je ta domovinska stvar rešila tako ugodno, za to gre posebna zasluga g. Ivanu Navratilu, kateremu zategadelj tukaj izrekamo javno zahvalo.

»Matica Slovenska« je za leto 1887. začela razpošiljati knjige svoje. Vsak matičnjak jih prejme po troje.

Prva knjiga je »*Letopis Matice Slovenske*«, katerega je uredil *Fr. Levec*. V Ljubljani 1887, 8°, 386 str. Vsebina mu je ta: V prvem članku nam pripoveduje g. *dr Jos. Vošnjak*, »kaj človeštvo pridehuje in uživa«. Spis je poln zanimivih podatkov, toda ni še dovršen, kajti g. pisatelj nam letos opisuje samó *rastlinske* prirodnine, drugi del o živalskih in rudninskih prirodninah pa hoče opisati drugo leto. — G. prof. *Davorin Karlin* nam podaje jako točno sestavljeno in baš letos času primerno kratko *zgodovino c. kr. nižje gimnazije v Kranji*. — G. *Ivan Navratil* nadaljuje temeljito razpravo svojo »Slovenske narodne vrače in prazne vere« ter zlasti nadrobno in korenito pripoveduje o kresu, o veliki noči, cvetni nedelji. — G. prof. *Ivan Steklasa* nam opisuje *Žigo Višnjegorskega*, prvega avstrijskega poslanca na turškem dvoru l. 1528. in za lepi spis njegov mu bode hvaležen vsak prijatelj domače zgodovine. — G. prof. *Anton Raič* razpravlja o znamenitem kajkavskem pisatelji vladiki *Petru Petretiči* (1600—1667) in njegovih evangelijih, s čimer je izvestno močno ustregel vsem jezikoslovcem našim. — Z največjim zanimanjem bode bral vsak omikan Slovenec razpravo prof. *Ivana Šubica*, ki slōve: »*Voda s posebnim ozirom na pitno vodo in na ljubljanske razmere*«, kajti gospod pisatelj